

Motion till riksdagen

1987/88:Jo53

av Birgitta Hambræus m. fl. (c)
med anledning av prop. 1987/88:93
om djurskyddslag, m. m.

I alla kulturer har jordbrukarna sökt anpassa djurskötseln efter djurens natur. Traditionella metoder är resultatet av många generationers erfarenheter. På 50-talet övergavs denna inriktning. Teoretiker lärde jordbrukarna bruka jorden, och de litade mer till ekonomi och kemi än till biologi.

Industriintressen lierade sig med forskningen och drev fram djurhållningsmetoder som mötte starkt motstånd från utövande erfarna djurägare och veterinärer.

Politikerna strävade efter "billigare" mat och pressade jordbrukarna till en biologiskt okänslig animalieproduktion i stället för att få utveckla boskapsskötseln på djurens villkor, utan att därför göra avkall på effektiviteten. Enligt centerns mening skall maten göras billigare genom sänkt matoms, inte genom att ge avkall på en god miljö för djuren.

Besluten fattas över huvudet på den praktiskt utövande bonden när det gäller avel, teknik i djurstallar, kemiska medel för att höja djurens avkastning osv. Den nya djurskyddslagen måste göras tydlig och kraftfull för att rå på dessa intressen och värna djurens och bondens rätt till en biologiskt anpassad teknik.

Det är därför viktigt att lantbruksstyrelsens styrelses expertis kommer att domineras av biologisk sakkunskap. *Institutionen för husdjurshygien* i Skara måste t. ex. vara representerad i denna styrelse, som kommer att skriva tillämpningsföreskrifterna till djurskyddslagen. *Lantbruksstyrelsens objektivitet måste garanteras, så att inte industriintressen tillåts påverka tillämpningsföreskrifterna.*

Medvetenheten ökar i Europa om den felaktiga inriktningen inom animalieproduktionen. Riskerna är överhängande att Sverige får en jämförelsevis tandlös lagstiftning, om inte riksdagen avsevärt stramar upp regeringens förslag till djurskyddslag. De övergripande målen uttrycks bra i propositionen, men jordbruksministerns motivering och kommentarer kan i vissa fall ge anledning till oro för att tillämpningen av lagen inte kommer att ändra de otillfredsställande metoder som används i dag.

Så bifalls t. ex. inte jordbruksnämndens förslag, som beskrivs på s. 89 i propositionen, att införa bestämmelser som gör det möjligt att göra avdrag för ej kostnadsrelaterade slaktskador, i realiteten en sanktionsavgift, som skulle göra det lönsamt för bonden att ordna djurhållningen så att djuren förblir friska. I stället befrias nötkreatursägare från slaktavgift för skador, om de går med i Slakterieförbundets djurhälsokontroll.

Ungefär 30 % av djuren som slaktas har skador som visar på svåra sjuk-

domar, därför att de levt under förhållanden som inte går ihop med deras natur. Jordbruksnämndens förslag skulle vara ett kraftfullt instrument för att ändra dessa metoder. *Jordbruksnämndens förslag om sanktionsavgift bör bifallas.*

Mot. 1987/88
Jo53

Lagförslaget är också för blygsamt när det gäller att i praktiken se till att djuren får leva efter sin natur så långt det är möjligt. Alla svin, inte bara de få avelssvinen, bör ha rätt till särskilda platser för att äta, sova och gödsla. Om de får tillräckligt utrymme anpassar de sig självmant till en sådan uppdelning av utrymmet. Alla nötkreatur bör ha rätt till bete, inte bara mjölk-korna, utan kvigor, ungtjurar och mellankalvar, som i dag oftast framlever hela sitt liv inestängda på spaltgolv utan sol och frisk luft.

Försöksdjuren

4 § i den föreslagna djurskyddslagen utesluter försöksdjuren från rätten till en god miljö. Många försöksdjur hålls vid liv i tio år, och det är möjligt att ordna deras levnadsförhållanden på ett sådant sätt att deras hälsa främjas. Lagen bör utökas så att *försöksdjurens skötsel och miljö förbättras.*

Det är mycket bra att lekmannainflytandet i försöksdjursnämnderna utökas.

Många metoder har utvecklats som gör djurförsöken överflödiga. En sådan utveckling bör främjas. Lagen bör föreskriva att *djurförsök inte skall tillåtas när alternativa metoder finns.*

Riksdagen har fattat beslut om märkning av kosmetika med uppgift om djurförsök ingått i kontrollen. Socialstyrelsen har utarbetat ett förslag som nu ligger färdigt till en sådan märkning. Det är anmärkningsvärt att regeringen inte fullföljer dessa intentioner. *Socialstyrelsens förslag om märkning av kosmetika bör genomföras.*

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om *lantbruksstyrelsens sammansättning,*
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om *slaktdjursavgift för sjuka djur,*
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om *god miljö för alla djur* och bete för alla nötkreatur.

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om *förbud mot djurförsök* när alternativ finns.

Mot. 1987/88
Jo53

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om *märkning av kosmetika*.

Stockholm den 5 april 1988

Birgitta Hambraeus (c)

Martin Olsson (c)

Bertil Fiskesjö (c)

Bertil Fiskesjö (c)